

Tyristrand, 1. juni 2022

Oppsummering fra formøte 11.05.2022 og møte med kommunens arealplanleggere 20.5. samt TLB styremøte 24.5.2022

Styret i Tyristrand LandsByforening (TLB) så straks at dette arbeidet var i største laget for kun styret, derfor bestemte vi oss for å invitere aktuelle personer på Tyristrand til et formøte om saken.

Formøtet 11.5.2022

- Lisa ønsker velkommen og fremlegger kveldens agenda: Sondering med sentrale aktører vedr. kommunens utkast til arbeid med ny arealplan for Ringerike fra 2022-35
- Alle presenterer seg selv kort

Følgende til stede:

Øystein Blekkerud - Blå bolig

Arne Sørland – lokal innbygger (tidl. Arealplanlegger)

Lise Søderholm – Nakkerud/Tyrihall

Kirsti Løvli - eldrerådet, sykehjem og boliger for eldre.

Bjørn tangen - Nybo

Andreas Nordgården - Hollerud boligtomter

Oddny Marie Mittet, avd.leder, Tyristrand barneskole.

Aase Kathinka Løvstad Fremgård- Styrer Tyristrand barnehage

Trond Gravmoen – Gravermoen Klima

Jan Erik Hagen – Gravermoen klima

Knut Herman Bøen – bonde (mulig tomteutvikler i Solbergåsen)

Bjørn Holen – Leder i FAU

Rune Fredheim - Tyristrand vannverk

Katarina J Pedersen Nakkerud vel

Frode Hagen - Skjærdalen eiendom, Prosjekt invest A/S Eiendomsutvikling

Nicolay Riise, MAD/Prosjekt Invest- samarbeid

Christoffer Melbye, Sjørdalen eiendom.

Lisa Holm Odden, styreleder TLB

Guri Wigenstad Myhre, styremedlem TLB

Andrea Solheim, styremedlem TLB

Katrine Malmo, styremedlem TLB

Etter en rask orientering om innholdet i «Forslag til planprogram for Kommuneplanens arealdel», ble følgende punkter tatt opp:

1. Boligbygging. Hva er nå- situasjonen på Nakkerud/Tyristrand og hva ønsker vi?

Blå bolig presenterer sine prosjekter:

Næringstomten ved Coop. Askvoll eiendom. Et kombinasjonsbygg. Næring og bolig. Første etasje næring og øverste etasje leiligheter. 6 leiligheter. 2 større leiligheter og 4 endeleiligheter med balkong. To av boligene har to soverom. Noen interesserte i leiligheter, men ikke noe er kontraktfestet. Per nå jobbes det med rapport ift. grunnundersøkelser. Positivt resultat, så langt. Venter på uavhengig kontroll. Håper på positivt vedtak og rett på byggesøknad. Håper på byggestart til høsten med et år til ferdigstilling.

Noe utfordringer å finne aktuelle kjøpere til næringslokaler. Har ønsker om apotek, kafe/catering, men apotek vil ikke satse på Tyristrand pga lite kundegrunnlag.

Ser at det muligens må bli en forsiktig start og at markedet må skapes før videre ekspansjon.

Blå bolig jobber også med et prosjekt på Nakkerud, tidlig fase.

Hollerud boligtomter presenterer sine prosjekter:

Ca 100 enheter fordelt på 3 områder som er satt av til fortettet småbebyggelse og noen større boliger. Har måttet ta hensyn til høyrisikofengselet og har fått strenge krav. Skred-område med kvikkleire, men som har blitt godkjent. Har jobbet i 4 år med prosjektet og begynner nå å se resultatet av det. Har blitt pålagt støyskjerm langs riksveien. Alle boliger har nå fått støyskjerm og har fått god nytte av det. Har laget en plan for hvordan man kan bygge og selge enheter. HRA krever stasjoner under bakken mht avfallssortering. Lager boliger med tanke på at de ikke får innsikt i Ringerike fengsel.

Solbergåsen:

Knut Herman Bøhn har et felt på Solbergåsen. Eier 230 mål, ønske om å bygge ut noe. (Fjelltomter) ikke gult enda. Sendt inn papirer (11.05.22) til kommunen. Arealet ligger inntil idrettsplassen.

Skjærdalen eiendom og MAD presenterer sine prosjekter:

Eiendomsutviklere (ikke utbyggere) / Ringerike / Hole. Lang erfaring med eiendomsutvikling i inn- og utland. Planer om å bygge ut området rundt båthavna i Skjærdalsvika. Er på stadiet ideer, muligheter, konseptutvikling. Ønsker å åpne opp fjorden for folket, bygge marina og dermed bidra til å videreutvikle Tyristrand og tilføre nye ting. Har sikret seg rettigheter til Kind gård og arealer ned til fjorden. De ønsker å se på Skjærdalen industriområde. Vil ha fokus på at Tyristrand er et jordbrukssamfunn og ønsker en grønn profil ift miljø og bærekraft. Tyristrand har mange muligheter som de ønsker og se på. Ønske om lokaltog med stopp på Tyristrand, utvikle stasjonen. Ser også for seg en turvei langs fjorden. Skape arbeidsplasser rundt marinaen, evt annet. Tenker på hele livsløpet for de unge og familier samt eldre. Er det mulig å få en elektrisk ferge mellom Sunnvolden og Tyristrand? Opptatt av at dette skal være på Tyristrands premisser. Påpeker også at det er unikt og positivt å samles i dette forumet her, vil ha samarbeid, ikke konkurranse mellom utbyggere.

2. Næring:

Skjærdalen eiendom – Ønsker å skape næring hvor man kan fylle bensin ved fjorden. Få opp en ytre molo med fjordsti. Lokal aksept er viktig.

Andrea/Virrevipp – Skjønnhetssalong. Liker tog-ideen. Utfordring at off. kommunikasjon er dårlig – lite besøkende. Kunne ønsket å starte Steiner-barnehage, men opplever at det er en lang vei for å få det til.

3. Skole / barnehage/ sykehjem/omsorgsboliger:

Tyristrand skole ønsker flere elever. God kapasitet. Prognosen er synkende fra 320 – 280 elever nå og anslag er 240 mot 2035. Plass til 350 barn.

Pt ca 100 barn som tar skolebuss. Trygg skolevei viktig for barnefamilier. Ser på Tyristrand som et trygt og skjermet samfunn for barn. Denne tryggheten må ivaretas!

Tyristrand Barnehage: Kommet en ny behovsanalyse for barnehager i Ringerike som anslår 34000 innbyggere i 2036. Tyristrand barnehage har vært sprengt i flere år, men klarer seg pga lokaler i klubbhuset. Pokes også på vannproblematikken samt at foreldre ønsker gang og sykkelveier.

Repr fra eldrerådet: Det ønskes tilpasset boenheter for eldre. Tyribo holder mål i 5-7 år til. Mange ønsker omsorgsboliger/sykehjem i sentrum av Tyristrand, men det er et problem at kommunen ikke eier tomter. Så spørsmålet er hvordan kan man skaffe tomter?

4. Gang og sykkelvei:

Mangler rundt 3-3,5 km gang og sykkelvei mellom Tyristrand og Nakkerud. Dette beskrives av flere som essensielt for å tiltrekke seg nye innbyggere. Viktig å kytte disse to stedene for å lage et trygt miljø for ungdom og barn. Både barnefamilier og voksne er avhengig av hyppig bilbruk for daglige gjøremål, noe som ikke bør være nødvendig innenfor vårt område.

Noen barn får taxi på grunn av farlig skolevei og 100 barb kjører buss til og fra skolen.

Ønsker en helhetlig gangvei fra Nakkerud til Tyristrand og stopp på Nakkerudtogstasjon.

I kommuneplanen er det vedtatt at kommunen skal tilrettelegge innen 2030. Det skal sikres god tilgang til sentrum. Dette må tas med i betraktning. Noen stiller spørsmål om lokalsamfunnet kan forskuttere dette? TLB viste til tidligere utredning og brev sendt til kommunen i 2019.

5. Vannverket:

Vannverket har en utfordring med lekkasjer og gjør at mer vann brukes. Starter opp med tiltak nå og har fått kartlagt hovedledninger og stikkledninger. Vannverket er ikke bekymret for kapasitet ved utbygging. Renseanlegget og kapasiteten er god. Selvfølgelig som gir vanntrykk og derfor vil noen merke større trykk enn andre.

Høydebassenget på Fegri skal være ferdig i 2024. Ferdig prosjektert. Søknad til kommunen går i løpet av veldig kort tid. Ser ikke at kommunen skal stoppe dette. Tyristrand har en liten utfordring i forhold til reservevanns løsning og dette skal jobbes med og kan ta 3-5 år. Væleren er en god kilde og har en god kvalitet. I areal større en Glitre, men ikke like dypt.

6. Innspill fra innbygger Arne Sørland:

Stikkordet er aksept! Arne viser til utbygging og håndtering av dette i Hønefoss, som viser hvordan de går når prosjekter ikke får aksept hos innbyggerne, og glansbilder av utbygging ikke gjenspeiler virkeligheten.

Det har lenge vært et godt samarbeid mellom kommunen og Tyristrand, og dette må bygges videre på.

Det å bruke Landsby som begrep gir gode assosiasjoner, mener dette er bra konsept som bør bygges videre på. Landsbytenkning i den videre utviklingen: Nærhet til tjenester og tilbud/gang/sykkelavstand.

Viktig å ha fokus på klima OG NATUR! Det siste blir lett ofte glemt og natur bygges ned i klimaets navn. Matsikkerhet – matjorden må bevares!

100 meter belte langs fjorden må også huskes på.

Må unngå å fremstille et glansbilde av prosjekter.

Stiller spørsmål om hvilke prognoser kommunen legger til grunn for sine utbyggingsplaner?

Avslutning med Lisa:

Informerer om hva som skal skje og at det vil inviteres til folkemøte til høsten.

Understreker at alle som en kan selv gi innspill til planen via kommunenes nettside innen 12.juni 22.

Takker for oppmøte.

Oppsummert etter møte med Ringerike kommune 20.5.22 og TLB sitt styremøte 24.5.22.

- **Boligbygging/ fortetting** – Tyristrand ønsker flere boligfelt velkommen. Det finnes områder utenfor dyrket mark og skog som bør gjøres tilgjengelig. Kommunen bør være på offensiven og ikke la søknader ta for lang tid for behandling og vedtak. Viser til formøtet ang spesielle planer.
- **Barnehageplasser og lekeområder:** Stort behov for utbygging. En av avdelingene ved Tyristrand Barnehage har i mange år holdt til i leide lokaler som ikke er tilrettelagt for barnehage, **OG** mange barn må kjøres til forskjellige barnehager i Hønefoss siden de ikke får plass i Tyristrand barnehage. Dette betyr store utfordringer for bl.a. foreldre som jobber i Modum-Drammen, men generelt for alle som må transportere barna sine ut av lokalsamfunnet. Det savnes flere lekeplasser for barn i vårt område.

- **Helse / eldreomsorg**– Tyrstrand har få tilbud til eldrebolig/ sykehjem. Den eldre garde ønsker å bo i tilrettelagte boliger, sentrumsnært. Kommunen bør kjøpe/ erverve ledige områder til eldreomsorg-boliger. Blå boliger sitt nybygg ved COOP-Extra med både næring og boliger ønskes velkommen. Klokkergården er et godt samlingssted for landsbyens innbyggere v/ 17.mai, Tyrstranddager og utleie til bursdager, konfirmasjon, Quiz, møter etc. Huset trenger sårt oppussing innvendig for å tiltrekke seg flere brukergrupper.
- **Tilrettelegging for gående og syklende** – TLB viser til egen utredning av strekningen Nakkerud – Tolpinrud i brev sendt kommunen 24.juni 2019. RV 350 er eneste fartsvei gjennom vårt område og mangler ca 3,5 km for at gang- og sykkelveien skal være sammenhengene og virkelig gjøre nytte for seg. Her står og faller det på kommunenes prioritering ovenfor Fylkeskommunen og Statens vegvesen. TLB har aktivt påvirket SVV ved i invitere de til folkemøte og befaring. Dette har ført til at Tyrstrand sentrum har fått nytt universelt gangfelt, en ekstra lysstolpe, 3 fartsdempere og redusert fartsgrense nord for Miljøgata gjennom sentrum. TLB ber kommunen være aktiv med å prioritere gang- og sykkelvei i vårt område og stille tydelige krav til SVV og Viken angående RV 350. Likeså er vi opptatt av at Ring 4 igjen blir prioritert i Norsk Transport plan i neste planperiode. Dette må påvirkes og initieres fra Ringerike kommune. Når det gjelder skolevei i vårt område så er det et generelt stort behov for bedre tilrettelegging med fortau mm, da mange småbarn nå må gå i veibanen store deler av skoleveien, og dele veien med morgentrafikk og tungtransport som tømmerbiler og annen store landbrukskjøretøy.
- **Transport generelt** – Vårt nærområde preges av stor biltrafikk. ÅDT på 5000 var sprengt i 2018. Tungtrafikken oppleves som langt over 10%. Offentlig transport er mangelfull, få avganger, slutter tidlig og mangelfull i helgene. Når Ringeriksbanen kommer ønsker lokalsamfunnet langs hele Tyrifjordens vestbredde at Randsfjordbanen blir brukt som tilførsels-tog til Hønefoss og Bergensbanen. Alle stasjoner ligger der Nakkerud – Tyrstrand og Ask. De må bare oppjusteres. TLB har fått realisert ønsket om en Sentrum P-plass i samarbeid med kommunen, som et ledd i vårt trafiksikkerhetsarbeid.
- **Næringsutvikling** – Tyrstrand har ca 100 registrerte bedrifter hvor Ringerike fengsel er den største. Her er mange store og middels gårdsbruk, graving- og brøytefirma, entreprenører og vi har mange enmanns-foretak. Flere, som vi har vært i kontakt med, ønsker seg større plass og flere tomter. Det er mangelvare i vårt område. Kan kommunen påvirke dette hadde det blitt en vinn/vinn situasjon.
- **Fritid** -På direkte spørsmål fra arealplanleggerne om Tyrstrand har idrettshall, kulturhus/forsamlingshus svarte vi med litt historie. Tyrstrand, som var egen kommune frem til kommunesammenslåingen i 1964, fikk et brev fra Amerika med en arv på kr 3.194.474,21 fra et utflytterpar fra Tyrstrand. Dette var i 1998 og bankrenten var høy. så summen vokste raskt. En komite ble satt ned med representanter fra Tyrstrand og Nakkerud. Menigheten fikk et bidrag til å bygge nytt aktivitetshus. Skytterlaget fikk støtte til å bygge forsamlingshus på Nakkerud. Den siste delen av arven ca 1 mill ble plassert med tanke på at rentene skulle deles ut til verdige søkere. Siste bidrag ble utbetalt i 2021. Hele historien om Amerikaarven er beskrevet i Historielagets «Gamle minner nr 19 fra 2021. Idrettshall, stor idrettsplass og kulturhus har Tyrstrand fått i forb med bygging av ny Tyrstrand skole i samarbeid med Ringerike kommune og bidrag fra Amerikaarven.

- **Jordvern – gjenbruk og miljø** – ble tatt opp på formøtet og kommentert. TLB er bevisst på at skog og matjord i utbyggingssammenheng har strenge krav fra staten.

- **Rekkefølgebestemmelser** har vi ikke tatt stilling til.

Tyristrand 1. juni 2022

Med vennlig hilsen

Tyristrand LandsByforening

Lisa Holm Odden

styreleder